

Res Claritatis MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XI., číslo 7

6. 4. 2014 / neprodejné

Z OBSAHU	Pást s láskou Pánovo stáde. Katecheze Svatého otce Františka	04
	Jen jedno je třeba. Marie Filomena Dolanská	07
	Egyptské ženy: ohrožené, ale plné naděje	09
	Dítě na okraji společnosti. Kdo se v tom má vyznat	12

TRADICE OTCŮ

Z „Komentáře k žalmům“
od svatého biskupa a mučedníka
Jana Fishera (1469–1535)

Ježíš Kristus je náš velekněz a jeho drahé tělo je naše oběť, kterou obětoval na oltáři kříže pro spásu všech lidí. Krev, která byla prolita pro naše vykoupění, nebyla krví telat nebo kozlů, jako ve Starém zákoně, ale krví nejnevinějšího beránka, našeho spasitele Ježíše Krista.

Chrám, v němž náš velekněz přinesl posvátnou oběť, nebyl vytvořen lidskýma rukama, ale vystavěn mocí samotného Boha. Vždyť svou krev prolil před očima celého světa. A to je ten zvláštní chrám vybudovaný samotnou rukou Boží.

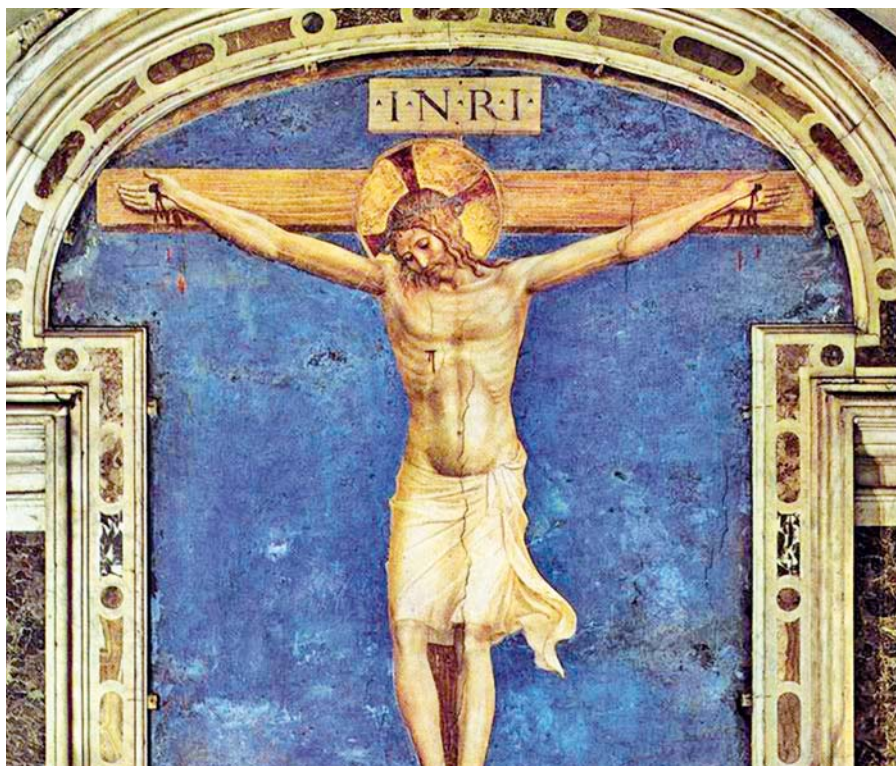
A tento chrám má dvě části: jednu z nich je země, kterou nyní obýváme, druhá je nám smrtelníkům dosud neznámá.

Nejprve totiž Kristus přinesl oběť zde na zemi, když podstoupil překrutnou smrt. A potom oblečen v nový oděv nesmrtnosti vstoupil s vlastní krví do velesvatyně, tedy do nebe. Tam také před trůn nebeského Otce přinesl tuto krev nesmírné ceny, kterou sedmkrát vyřil za všechny lidi propadlé hříchu.

Tato oběť je Bohu tak milá a příjemná, že jakmile ji spatřil, nemohl se nad námi okamžitě nesmilovat a všem opravdovým kajíčnickům neprojeviti svou shovívavost.

Nadto je to i oběť věčná. Nepřináší se pouze jednou za rok, jako tomu bývalo u Židů, ale k naší útěše každý den, ba dokonce každou hodinu a minutu, aby naše útěcha byla dokonalá. Proto apoštol dodává: *Tím nám získal věčné vykoupění.*

A na této svaté a věčné oběti mají účast všichni, kdo mají opravdovou lítost nad tím, čím se provinili, a dali se na pokání, všichni, kdo se pevně rozhodli, že už nebudou hřešit, ale neochvějně vytrvají v započatém úsilí o dosažení ctností.

Fra Angelico: Ukřižování, detail (1440). Foto: Wikimedia Commons

Uzdravující pohled

K velkým teologům a mystikům Tovařystva Ježíšova se řadí také španělský řeholník Baltazar Alvarez SJ (1533–1580). Během svého pobytu v Avile, kde se stal představeným komunity, byl mimo jiné zpovědníkem svaté Terezie. Ostatní představení jezuitských kolejí však pojali nedůvěru k jeho cestě, na níž chtěl dosáhnout svatosti a dokonalosti. Rostoucí napětí musel nakonec řešit generál řádu. Ten P. Baltazara vyzval k sepsání tzv. *Ratio conscientia* (výčtu svědomí). Už první slova nabízejí přímý vhled do duše tohoto velkého jezuita:

„Šestnáct let jsem se plahočil jako rolník, který vynakládá veškerou námahu, aby učinil svá pole plodnými, aniž by

sklízal. Bylo pro mě krajně tvrdé vidět se okradený o dary a milosti, které mnohým pomáhaly kupředu na cestě k dokonalosti a svolávaly na ně Boží zalíbení. Zprvu jsem si myslel, že svou neschopnost mohu přemoci, a tak jsem nadměrně prodlužoval svá rozjímání; vedlo to však jen k tomu, že jsem napínal svého ducha a vysušoval srdce.

Nahlédl jsem, že to bylo jen pokušení, a od té doby jsem se tomuto cvičení nevěnoval, neboť se zdálo, že staví překážky Božím úmyslům. Pociťoval jsem nad tím hlubokou bolest. Také jsem se příliš trápil nad chybami duší, které stály pod mým vedením, a proto jsem se

Dokončení na str. 2

Arcibiskup Svjatoslav Ševčuk
Foto: <http://fatherdavidbirdosb.blogspot.cz>

Krym: Katolíci mají strach a mnozí balí kufry

Po krymském referendu, které EU odsoudila jako nepřijatelné, katolíci na tomto poloostrově balí kufry, prodávají své domy a odcházejí žít do jiných částí Ukrajiny. „Nikdo neví, co se bude dít. Mnozí se snaží prodat své domy a odejít,“ řekl katolický kněz z Kerče P. Mychajlo Milchakovskij washingtonské agentury *Catholic News Service*.

Obavy panují zejména uvnitř řeckokatolické církve sjednocené s Římem. Ta nemá v Rusku žádný právní status a před několika dny bylo uneseno několik jejích kněží.

Hlavu řeckokatolické církve na Ukrajině, kyjevského arcibiskupa Svjatoslava Ševčuka, by měl ve Vatikánu přijmout papež František.

Arcibiskup Ševčuk označil v jednom rozhovoru odtržení Krymu od Ukrajiny za nepřijatelné, a to nejen pro stát, ale i pro celou společnost. „Myslím, že nesmíme Krym obětovat, protože to by znamenalo obětovat mír na celém světě,“ řekl wüzburgskému deníku *Tagespost*. Poloostrov by měl být demilitarizován, aby se rostoucí napětí mohlo vyřešit pokojnou a diplomatickou cestou.

Ze 46 milionů obyvatel převážně pravoslavné Ukrajiny je podle údajů Církve 5,5 milionu řeckokatolíků. Dále asi 1,5 milionu členů této Církve žije v zahraničí.

Ukrajinská řeckokatolická církev vznikla v 16. století, kdy pravoslavní biskupové v knížectvích ovládaných Poláky vytvořili unii s římským papežem. V roce 1946 došlo k vynucenému sloučení ukrajinských uniatských diecézí s moskevským patriarchátem. Řeckokatolická církev přežila, ale v podzemí a pronásledována. Otázka unie byla doposud hlavní překážkou v ekumenickém dialogu mezi Římem a Moskvou.

Na Krymu při nedělním referendu hlasovalo 96,6 procenta voličů pro připojení poloostrova k Ruské federaci. Ukrajinská vláda, EU a USA považují toto hlasování za nelegitimní a varují Moskvu před anexí Krymu.

Kathnet

Dokončení ze str. 1

snažil vést je moudře, a povzbuzoval je k tomu, aby s úzkostnou starostí pracovaly na svém zlepšení.

Čtrnáct let jsem zachovával zvyk stavět se do Boží přítomnosti jako chudák, který prosí o almužnu. Protože jsem všal byl příliš zaměstnán svými vlastními přednostmi, vedla mě tato doba do ponuré nevole. Namlouval jsem si, že nikdy nedosáhnu dokonalosti, že Boží dobrota je ke mně méně štědrá než vůči druhým.

Konečně jsem šel do sebe a s obtížemi nahlédl své bláznovství. Moje zahanbení před Bohem tak dosáhlo nejvyšší míry. Hanba mi nedovolovala pozvednout oči. Bůh mne však nato ráčil pozvednout na vyšší stupeň vnitřní modlitby. Také mým kajícníkům prospěla tato změna k dobrému.

Od té chvíle se moje srdce změnilo, rozšířilo, odvrátilo se od tvorů – bylo uvedeno do stavu ohromení, jež nedokážu než přirovnat k úžasu vyvolených, kteří jásají v den své spravedlnosti: „Když tě, Pane, vidíme, vidíme všechno dobro a naše zla jsou uzdravena.“ V tomto novém stavu jsem dostal mnoho milostí, nejprve umění správně rozlišovat, co má opravdovou hodnotu, a především schopnost vyvarovat se všeho, co je nízké a hodné opovržení.“

*P. Josef Kolářek SJ
redaktor české sekce Vatikánského
rozhlasu, překladatel a historik*

Zemřel Mons. Joseph Fan Zhongliang, šanghajský biskup podzemní Církve

Biskup Joseph Fan Zhongliang, šanghajský biskup podzemní Církve, který strávil téměř dvacet let v domácím vězení, zemřel v neděli 16. března 2014 ve věku 97 let. Posledních deset let byl vážně nemocný. Datum a místo jeho pohřbu stále nejsou známy. Je velmi pravděpodobné, že vláda, která ho nikdy jako biskupa neuznala, bude nutit věřící, aby slavili jen skromnou liturgii bez jakýchkoli biskupských insignií.

Narodil se v roce 1918, roku 1938 vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova a v roce 1951 se stal knězem. Roku 1955, v době, kdy Mao Ce-tung rozhodl odstranit všechny biskupy a kněze, kteří nechtěli přerušit své pouto s papežem, byl spolu s šanghajským biskupem Mons. Ignatiem Kung Pin-meiem uvězněn. Poté strávil téměř třicet let ve vězení nebo v táborech nucených prací. V roce 1985 byl tajně vysvěcen na biskupa koadjutora Šanghaje a v roce 2000 jej papež Jan Pavel II. jmenoval řádným biskupem Šanghaje. Vláda však Mons. Fana nikdy neuznala.

Nyní má diecéze Šanghaj pouze jednoho biskupa – Mons. Thaddeuse Ma Daqina, který je ode dne svého svěcení v domácím vězení.

Asia News

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

V Pákistánu začal proces s Asiou Bibi

V pondělí 17. března začalo jednání před Vrchním soudem v Lahore – soudem druhé instance – v případě Asii Bibi, pákistánské křesťanky a matky pěti dětí. Byla zatčena 19. června 2009 a soud prvního stupně ji 11. listopadu 2010 odsoudil k trestu smrti podle pákistánského „zákonu o rouhání“, protože byla obviněna z očerňování islámu.

Tým Asiiných obránců vede nyní křesťanský právník Naeem Shakir, známá osobnost v oblasti lidských práv, jemuž pákistánská vláda udělila v roce 2012 „Cenu pro obránce lidských práv“. Advokát po prostudování dokumentů, důkazů a rozhodnutí soudu první instance sdělil agentuře *Fides*, že „si je jist výsledkem soudního řízení a propuštěním ženy“ vzhledem k tomu, že „její nevina je nezvratná“. V týmu jsou rovněž muslimští právníci: obhajoba si nepřeje, aby byl tento případ využit pro podněcování „náboženských konfliktů“, ale byl řešen pouze na právní úrovni.

A co když islamisté vyjdou do ulic a budou protestovat? „Případ budeme hájit u soudu a chceme, aby měl striktně právní hodnotu: Asia je nevinná,“ vysvětlil tým obhájců agentuře *Fides*. „Pokud nebude na soudce vyvíjen nátlak a pokud bude případ projednán pečlivě a odpovědně, bude Asia propuštěna.“

Agentura *Fides* kontaktovala Ashiqa Masiha, manžela Asii Bibi, který řekl: „Celé roky čekáme, až bude Asia propuštěna. Naším dětem i mně moc chybí.“ Masih a právníci navštívili Asiu v Multanu před týdnem. „Měla horečku, ale teď je jí lépe. Modlí se a doufá. Žádá všechny, aby se za ni modlili. Asia, která je nevinná, trpí ve vězení již řadu let. Nyní se modlíme za zproštění obvinění.“ Křesťanské komunity v Lahore žádají všechny, aby se modlili, „aby soudci měli sílu a moudrost vynést správný rozsudek“.

Případ Asii Bibi vyvolal v zemi šok: v roce 2010 byli tehdejší katolický ministr pro záležitosti menšin, Šahbáz Bhatti, a guvernér Paňdžábu, muslim Salmana Taseer, zabití extremisty, protože podporovali změny kontroverzního „zákonu o rouhání“. Stejně jako v Asiině případě je zákon často zneužíván k řešení osobních sporů a používán proti náboženským menšinám.

Fides

Anglický biskup nabádá věřící, aby byli na internetu laskaví

Britský biskup nabádá katolíky, aby v postním období zvažili také své chování na internetu. Při morálním rozhodování, včetně rozhodování o tom, co psát na internetu, „nemůžeme volit pouze na základě toho, co nám činí potěšení a co nám působí bolest,“ napsal portsmouthský biskup Philip Egan v pastýřském listu z 19. března.

V listu nazvaném „Hřích, půst, vykoupení“ píše, že by se lidé měli spíše zaměřit na „to, co je správné a co je špatné, a uvědomit si, že udělat správnou věc často obnáší i sebeobětování“. Vyzval katolíky, aby věnovali pozornost svému chování na internetu. „Jak používám Facebook či Twitter? Jsem laskavý, když bloguji?“ táže se. „Nečiní mi potěšení, když druzí lidé udělají chybu?“ Otázka, jak se lidé chovají na internetu, je „velmi vážná“ a je vhodné zvažovat ji právě v postní době, v čase křesťanského boje a čase uvažování o našich hříších a našem vykoupení, uvedl biskup. Vyzval věřící, aby se vyvarovali pomluv, neočerňovali lidi a nešířili se o jejich hříších a selháních.

Dále věřícím doporučil, aby se obrátili k modlitbě a zpovědi, které jim pomohou odpoutat se od hříchu a nelaskavého jednání. Abychom „očistili naše touhy, byli v životě šťastní a psychicky zdraví, musíme být lidmi modlitby“. Protože lidé „nemohou být spaseni, pokud se nebudeme modlit“, zdůraznil také význam zpovědi. „Apeluji na vás, abyste si teď našli čas na slavení této léčebné svátosti,“ napsal. „Neexistuje lepší způsob, jak provést postní obnovu, než se setkat s Ježíšem tváří v tvář, ve svátosti smíření, kdy v něm pohřbíváme naše hříchy a spolu s ním vstáváme k novému životu.“

CNA

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

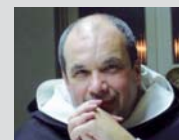
Postním snažením napodobujeme Pána Ježíše, který se čtyřicet dní postil na poušti. Asi málokdo si uloží podobně přísný půst – například čtyřicet dní jen o chlebu a vodě. Víme ale, že jsou křesťané, kteří se po tuto dobu netknou masa. Jiní zase úplně vynechají sladkosti. Zpravidla si však ukládáme méně přísné posty anebo nějaké jiné sebezápory, abychom byli schopni dostát všem povinnostem jak doma, tak v práci.

Pán Ježíš se na poušti především modlil. I jako člověk chtěl být co nejvíce se svým Otcem, v jeho přítomnosti. Asi také rozjímal o svém spasitelném poslání: o nadcházející veřejné službě a o jejím završení v oběti vlastního života. My se též snažíme v postě více setkávat s Bohem a také rozjímáme o Kristu Spasiteli, zvláště o jeho utrpení. K tomu slouží tradiční postní pobožnost Křížové cesty, kde si ve čtrnácti obrazech uvědomujeme, jak je lidský hřích pohlcen Božím milosrdenstvím.

Právě obět' Pána na kříži se nachází v centru našich úvah. Chce se mi psát Obět' s velkým „O“. Jednak proto, že má nekonečnou výkupnou hodnotu. Vždyť na kříži za nás zemřel Boží Syn. Ale pak také proto, že je naprosto jedinečná. Izrealité, později Židé, přinášeli množství obětí. Byly to oběti smíru a chvály, krvavé i nekrvavé, zápalné i pokojné, mokré a suché. Všechny byly výrazem úcty a lásky člověka k Bohu. Tato jediná Obět', krom toho, že definitivně završuje všechny předchozí, je navíc výrazem nekonečné lásky Boha k člověku: *Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozného Syna...* (Jan 3,16). *Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme ještě byli hříšníky* (Řím 5,8).

K následování Krista na poušť patří i naše ochota nést svůj kříž a obětovat se pro druhé. Kéž bychom tuto zbožnou myšlenku dokázali proměnit v konkrétní činy.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

KNĚZ – ČLOVĚK PRO LIDI

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Foto: <https://veneremurcernui.wordpress.com>

V minulých diskusích o kněžství vícekrát zaznělo, že kněz v dnešní době vlastně není žádné opravdové povolání, protože se nehodí do světa specializace, v němž není možné, aby zde byl někdo pro všechno v životě. A také bylo řečeno, že má-li být kněz ještě povoláním, pak se také musí stát specialistou, třeba specialistou na teologické otázky, který by pro tento účel byl k dispozici farnosti a radil jí v těchto otázkách. Já říkám: Ne. Ta velká a stálá potřeba kněze spočívá právě v tom, že ve světě, jenž je roztržštěn na specializace, a proto strádá, trpí a rozpadá se, kněz zůstává člověkem pro celek, který zevnitř sjednocuje bytí člověka. Vždyť to je přece naše bída, že člověk už nikde není člověkem, nýbrž že zde

zvláštní oddělení pro staré, pro tyhle či tamty, pro nemocné a pro děti a nikde se nevíje plnost lidství. Kdyby nebylo kněze, musel by být vynalezen někdo, kdo by uprostřed specializací byl člověkem pro lidi, od Boha; pro nemocné i zdravé, pro děti i staré lidi, pro všední den i svátek, a to vše by sjednocoval skrze milosrdnou Boží lásku. To je vlastně to krásné, hluboce lidské a zároveň svaté a svátostné na kněžství, že při všem školení, které kněz potřebuje, není nakonec jeden ze specialistů, nýbrž služebník stvoření a lidského bytí, který nás přes roztržštěnost života přivádí dohromady do slitovné Boží lásky, do jednoty Kristova Těla.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Koláček SJ

PÁST S LÁSKOU PÁNOVO STÁDCE

Katecheze Svatého otce Františka na generální audienci

Ti, kdo byli Pánem povoláni a vysvěceni ke kněžské službě, prodlužují Ježíšovu přítomnost v čase. Jsou postaveni do čela společenství, ale jako služebníci, které pohání vroucí láska k Církvi.

Drazí bratři a sestry, měli jsme již příležitost věnovat se třem svátostem: křtu, biřmování a eucharistii, které společně tvoří mystérium „křesťanské iniciace“, jedinečnou obrovskou událost milosti, která nás obrozuje v Kristu. Toto je základní povolání, které spojuje v Církvi všechny lidi jakožto učedníky Pána Ježíše. Potom jsou dvě svátosti, které odpovídají dvěma specifickým povoláním: kněžské svěcení a svátost manželství. Ty představují dvě velké cesty, na nichž křesťan může ze svého života učinit dar lásky podle příkladu Kristova a v jeho jménu a tak spolupracovat na vytváření Církve.

Svěcení rozdělené do třech stupňů – biskupského, kněžského a jáhenského – je svátost, která uschopňuje k výkonu služby, kterou Pán Ježíš světil apoštolům, totiž aby pásli jeho stádece mocí jeho Ducha podle jeho srdce. Pást Ježíšovo stádece nikoli lidskou nebo vlastní silou, nýbrž silou Ducha podle Ježíšova srdce, které je srdcem lásky. Kněz, biskup i jáhen musí pást Pánovo stádece s láskou. Pokud tak nečiní s láskou, pak nevykonávají službu. V tomto smyslu služebníci, kteří jsou vybráni a vysvěceni k této službě, pokud jednají mocí Ducha Svatého, Božím jménem a s láskou, prodlužují Ježíšovu přítomnost v čase.

Služba společenství

První aspekt. Ti kdo jsou posvěceni, jsou postaveni *do čela společenství*. Jsou sice „hlavou“, ale pro Ježíše to znamená dát vlastní autoritu *do služby*, jak on sám ukázal a učil učedníky těmito slovy: „Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je vaším otrokem. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny“ (Mt 20,25–28; Mk 10,42–45). Biskup, který není ve služ-

bách společenství, nepočíná si dobře; kněz, který není ve službách svého společenství, nedělá dobře, chybuje.

Vroucí láska k Církvi

Další charakteristikou, která vyplývá z tohoto svátostného spojení s Kristem, je *vroucí láska k Církvi*. Pomysleme na onu pasáž listu Efesanům, ve které svatý Pavel říká, že „Kristus miloval Církev a vydal sám sebe za ni, aby ji posvětil a očistil koupelí ve vodě a slovem. Tím si chtěl Církev připravit slavnou, bez poskvrny, vrásky nebo něčeho takového, aby byla svatá a bez vady“ (Ef 5,25–27). Silou této svátosti zasvěcuje služebník cele sebe sama svému společenství, které miluje celým srdcem: je jeho rodinou. Biskup a kněz milují Církev ve svém vlastním společenství. Jak? Jako Kristus miluje Církev. Totéž říká svatý Pavel o manželství: manžel miluje svou manželku jako Kristus miluje Církev. Je to jediné velké tajemství lásky, totiž kněžství a manželství, dvě svátosti, které jsou obvyklou cestou, po níž se lidé ubírají k Pánu.

Neustále oživovat Boží dar

Poslední aspekt. Apoštol Pavel doporučuje učedníkovi Timotejovi, aby nenechával ležet ladem, ba dokonce *neustále oživoval dar, který obdržel*. Dar, který mu byl dán vzkládáním rukou (srov. 1 Tim 4,14; 2 Tim 1,6). Pokud není *ministerium*, tedy služba biskupa a kněze, živena modlitbou, nasloucháním Božímu slovu, každodenním slavením eucharistie a také přistupováním ke svátosti pokání, nevyhnutelně se vytratí z obzoru autentický smysl vlastní služby i radost, která plyne z hlubokého společenství s Ježíšem.

Vlastní posvěcování

Biskup, který se nemodlí, nenaslouchá Božímu slovu, denně necelebruje, nezpovídá se pravidelně – a stejně tak kněz, který to nedělá –, postupně ztratí spojení s Ježíšem a upadnou do průměrnosti, která neprospívá Církvi. Proto máme biskupům a kněžím pomáhat se modlit, naslouchat Božímu slovu, které je každodenním pokrmem, denně slavit eucharistii a pravidelně přistupovat ke zpovědi. Toto je velmi důležité, protože se to týká vlastního posvěcování biskupů a kněží.

Povolává Pán

Chtěl bych skončit jednou věcí, která mne napadá. Jak se stát knězem, kde se prodávají vstupenky ke kněžství? Neprodávají se. Je to iniciativa, kterou vyvíjí

Kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je vaším otrokem.

Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.

Pán. Povolává Pán. Každého z těch, které chce, aby se stali kněžími, povolává Pán. Možná tady jsou někteří mladí, kteří pocítili ve svém srdci toto povolání, rozhodnutí stát se kněžími, touhu sloužit druhým ve věcech, které přicházejí od Boha, touhu dát celý život do služeb katechezi, křtu, odpuštění, slavení eucharistie, péči o nemocné... a tak dále. Pokud to někdo z vás pocítil v srdci, vložil to tam Pán. Pečujte o toto pozvání a modlete se, aby rostlo a přinášelo plody v celé Církvi.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)

Neznámý mistr: Kristus umývá nohy svým učedníkům (cca 1475). Foto: Wikipedia

CO TRÁPÍ PAPEŽE?

Duccio di Buoninsegna: Korunování trním (1308–1311). Foto: Wikimedia Commons

Papež František není dobrý herec. Přínejmenším v kritických situacích. Nedokáže ukrývat své city. Ihned je vidět, co prožívá. Ne vždy je zřejmé proč, ale když 21. března v kostele sv. Řehoře VII. poblíž Vatikánu předčítali seznam více než 800 nevinných obětí italských mafií, včetně před sotva dvěma dny zabitého tříletého Domenica Petruzzelliho, změnila se papežova tvář v ikonu bolesti. Zachoval též výraz téměř celou hodinu. Dokonce i ve chvíli, kdy mafiány prosil „na kolenu“, jak zdůraznil, aby se obrátili, a hrozil jim peklem. Setkání s rodinami obětí mafie bylo pro Františka velkým a bolestným zážitkem.

Jinou významnou událostí, při níž papež nedokázal ukrýt zármutek, bylo setkání s Barackem Obamou. František po něm vyšel výrazně sklíčený. Nám hned přišla na mysl Ukrajina. Při padesátiminutovém rozhovoru mezi čtyřma očima musel Obama říct papežovi něco strašného. Je snad válka nevyhnutelná? Očekává velký chaos v Evropě? Oficiální prohlášení bylo lakoničtější než ob-

vykle, kratší než při návštěvách nepříliš významných státníků z druhého konce světa. Obama zato vyprávěl o audienci u papeže ze široka na večerní tiskové konferenci po setkání s italským předsedou vlády Matteem Renziem. O Ukrajinu americký prezident ani nezavadil. Podle jeho verze se nejvíce času věnovalo problému bídy na světě. Mluvilo se také o konfliktních situacích ve světě, totiž o Blízkém východě, Izraeli, Palestině, Sýrii, Libanonu a o pronásledování křesťanů. Sledoval jsem celou tiskovou konferenci. Obamu – na rozdíl od papeže – je velmi těžké rozšifrovat. Skutečností je, že se během setkání s novináři dvakrát, jakoby mimochodem, přiznal ke křesťanské víře, k tomu, že se řídí učením Ježíše Krista. Obvykle se Obama takovým deklamacím vyhýbá. Co jej k tomu přimělo? Politický oportunismus? Nebo snad šlo o echo předcházející rozmluvy s papežem? Moc by mě nepřekvapilo, kdyby se papež pokusil dodat setkání s vůdcem největšího mocnářství na světě trochu osobnější charakter a využil ně-

jaké záminky k tomu, aby mu vnukl pár slov o Pánu Bohu. Výrazně náboženský akcent nechyběl přece ani při Františkově setkání s Putinem. Oba se modlili před ikonou Matky Boží.

Pár hodin před audiencí pro Obama sloužil papež František v Bazilice sv. Petra mši svatou pro členy italské vlády a parlamentu. Přišlo přes 600 politiků, vděčných za to, že se František tak rezolutně vyjádřil k jednomu z nejvýznamnějších, jakkoli jen zřídka zmiňovaných problémů Itálie, jakým je mafie. Papež mluvil o hluboké zkaženosti politiků. Nejen o jejich hříšnosti, ale přímo o zkaženosti, která je uzavírá světlu milosti a Božímu slovu. Nemluvil samozřejmě adresně o Itálii, nýbrž o politicích Ježíšovy doby. Přesto bylo jeho poselství jasné, ba až příliš ostré, jak si pak někteří v kuloárech stěžovali.

Koho, jakého politika, potkal papež v Obamovi? Tak zkušenému pastýři, jakým je papež, musí padesát minut stačit k tomu, aby poznal, koho má před sebou. Vyšel z onoho setkání sklíčený právě proto, že jej poznal? To už se nedozvíme.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

Kdo odmítá Pánovu lásku, sklouzává z teologie víry do teologie povinnosti. Dostává se na cestu, jež není dialektikou svobody, kterou nabízí Pán, nýbrž logikou nutnosti, kde není pro Pána místo. Stává se oportunistou. Člověkem vybraných způsobů, ale špatných návyků, „obíleným hroben“.

JEN JEDNO JE TŘEBA

Marie Filomena Dolanská, řeholnice z České kongregace sester dominikánek

Sestra Marie nám podává svědectví o síle odpuštění a kráse života zcela provázaného s Ježíšem, zcela naplněného láskou. Připomíná nám Ježíšova slova: „Jen jedno je třeba. Marie volila dobře; vybrala si to, oč nepřijde.“ (Lk 10,42)

Filomena Dolanská se narodila 30. listopadu 1895 v obci Všemina u Zlína. Byla šestým dítětem v početné rolnické rodině. Z jejích dvanácti sourozenců se dospělosti dožili jen tři sestry (všechny byly učitelkami) a tři bratři (dva římskokatoličtí kněží a jeden zemědělec). Kromě toho se rodina starala ještě o čtyři sirotky.

Filomena vyrůstala v prostředí chudém, pod jednou střechou však s nimi bydlela pevná víra v Boha, projevující se vroucí zbožností a láskou, která přijímá všechno a všechny z rukou Božích. Už od malička se projevovala jako dítě citlivé, vnímající těžkosti života chudých lidí. Snažila se pomáhat, kde mohla. Milovala modlitbu a její víra v Boha byla již od dětství velmi živá.

Roku 1904 k nim přijela na návštěvu Matka Rajmunda Jindrová, představená kongregace sester dominikánek spolu s P. Františkem Štěpánem, který se ve Všemině narodil. Když viděla v rodině jeho sestry tolik dětí, nabídla Filomeně, protože její dvě starší sestry už studovaly Učitelství ústav ve Valašském Meziříčí, zda nechce chodit do některé ze škol sester dominikánek. A tak se Filomena dostala do Kokor, kde byla učitelkou sestra Kazimíra Havelková, jež měla pověst výborné učitelky.

Mládí

V Kokorách ve škole sester strávila Filomena další tři roky života. Studovala tu od roku 1905 do 1908 a zde se také seznámila se sestrou Kazimírou Havelkovou, která ji nejdříve jako učitelka, později jako spolusestra a nakonec jako matka provázela prakticky po celý její život.

Roku 1908 nastoupila Filomena do měšťanky v Olomouci-Řepčíně, kterou provozovaly také sestry dominikán-

ky. Studium ukončila roku 1911 a rozhodla se pokračovat na kongregačním učitelství ústavu. Roku 1908 nastoupila Filomena do měšťanky v Olomouci-Řepčíně, kterou provozovaly také sestry dominikánky. Studium ukončila roku

Marie Filomena Dolanská. Foto: <http://www.dominikanky.cz>

1911 a rozhodla se pokračovat na kongregačním učitelství ústavě. Maturovala v červnu válečného roku 1915. Tehdy také strávila poslední prázdniny u rodičů a sourozenců, při kterých je požádala o dovolení vstoupit do kongregace sester dominikánek.

Zasvěcení

Devatenáctiletá Filomena se na svátek Jména Panny Marie 12. září 1915 stala novickou v České kongregaci sester dominikánek a obdržela řeholní jméno Marie. Po noviciátě ještě ve válečné

době 12. září 1917 složila první profesí a 28. srpna 1920 na svátek svatého Augustina doživotní sliby.

První působení

Záhy po první profesí byla vyslána do svého prvního učitelství působení, do čerstvě založeného domu ve Vlašovičkách. Vesnička leží asi 6 km severozápadně od Opavy v pohraničním pásmu severní Moravy. Jde o jednu z mála českých vesniček v pásmu Sudet osídlených převážně německým obyvatelstvem. Obecní škola byla původně česká, ale po zavedení německého vyučování radou obce české děti chodily do Zlatníků. Teprve roku 1914 začala jednání s kongregací sester dominikánek o zřízení české školy. Roku 1915 sem přišly první sestry a začaly vyučovat v provizoriu, dům byl v té době tak chudý, že kandidátka (budoucí sestra Inocencie) chodila každý den vyžebravat jídlo pro sebe, sestry i sirotky, kterých se sestry ujaly. (Od roku 1933 byl dům oficiálním sirotčincem a nesl jméno svatých Cyrila a Metoděje.)

Roku 1917 byla dokončena stavba nové budovy, a tak sestra Marie mohla začít ve zcela nových podmínkách svou učitelkou dráhu. Kaple v novém klášteře byla posvěcena 30. září 1917. Pak už jen přibývalo práce i sester a zpočátku tam vládl skutečně velký nedostatek, zvláště kvůli velkému zadlužení stavby. Sestra Marie začala růst ve výraznou osobnost, a to i díky příkladu sestry Kazimíry, která sem byla také poslána učit. Kromě obecné školy provozovaly sestry i mateřskou školu, sirotčinec a vedly nejrůznější kurzy. Tak se klášter stal kulturním centrem pro okolí. (Dodnes v Opavě lidé s láskou vzpomínají na sestry a jejich působení; dům zanikl násilně v 50. letech 20. století)

a v 90. letech nebyl obnoven.) V blízké Opavě žily tři její sestry učitelky a maminka, takže je občas mohla při svých pochůzkách potkat. Ve Vlastovičkách strávila sestra Marie celkem čtyřicet let a několikrát tu zastávala službu představené domu.

Do temné doby

Roku 1938 došlo k zabrání Sudet a většina českých obyvatel se z tohoto pásma stěhovala do vnitrozemí a o chvíli později mnozí zase nazpět. Stejně tak to prožily i sestry (odešly do Hlavnice). Po návratu zpět a příchodu Němců bylo sestrám zakázáno vyučování a školu si pronajali Němci k vyučování v němčině a dosadili do ní německého řídícího a německou učitelku. Sestra Marie se stala školnicí a příjmy sester se opět výrazně ztenčily.

Obětování

Poměry se začaly postupně zahušťovat. Ve škole v roce 1940–1941 učil novokněz P. Jindřich Stuchlík, pozdější profesor a provinciál řádu Bratří a sester Panny Marie v Jeruzalémě. Protože zjistil, že do školy chodí české děti, učil v češtině, byl ale udán a po třetím předvolání na gestapo mu oznámili, že za „opovrhování německými úřady“ ho čeká pracovní tábor. Měl čekat na rozhodnutí, svěřil se sestrám a sestra Marie mu další den řekla, že koncentrák nebude, že si to s Pánem Bohem vyjednala. Pochopil, že se za něj Pánu Bohu nabídla a ještě v devadesátých letech svědčil o její oběti. Nakonec jej německé úřady zbavily práva vyučovat, ale nezatkly jej.

V dopise ze 17. července 1994 o tom P. Jindřich Stuchlík píše: „Den na to, když jsem měl zase vyučování ve Vlastovičkách, tak jsem sestrám sdělil, jak to na gestapu dopadlo a poděkoval jim za modlitbu. Představená domu sestra Marie Dolanská vyšla se mnou z místnosti a na chodbě mi řekla: „Nebojte se, koncentrák nebude, nic se vám nestane!“ řekla to tak kategoricky a s takovou jistotou, že jsem se na ni zadíval. Odvrátila pohled a tichým hlasem pronesla: „Nezlobte se, já jsem si to s Pánem vyjednala. Vy jste mladý, vás potřebuje Bůh více než mne.“ Nebyl jsem schopen slova, pochopil jsem..., jen jsem ze sebe vypravil slova: „To jste, sestřičko,

neměla.“ Odpověděla: „Ba ano, měla.“ Pak mi podala ruku se slovy: „Sbohem, důstojný pane.“ Obrátila se a pomalu odcházela. To bylo naposledy, kdy jsem ji viděl.“

Vězeňkyni

O měsíc později byla však sestra Marie zatčena v souvislosti s incidentem, který se stal ve škole. Sedlák Josef Láryš poslouchal tajně zahraniční zprávy a po napadení Jugoslávie napsal na tabulku své dcery: „Ať žije Jugoslávie.“ Německá učitelka Hedvika Davidová tabulku zachytila a otce rodiny udala. Byl zatčen a uvězněn. Vesničané se učitelce začali vyhýbat a ta si

Foto: <http://www.dominikanky.cz>

„Kdo chce jít za mnou, zapřít sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej.“ (Mk 8, 34b–35)

šla stěžovat sestře Marii, že ji lidé nenávidí. Ta jí připomněla, jak uvedla do úzkých celou rodinu, a dodala: „Co by vám to bylo udělalo, kdybyste to z tabulky smazala? Nikdo by o tom nevěděl.“ Za tuto větu ji učitelka 7. května 1941 udala (obvinění bylo za navádění k porušování říšských zákonů) a žalobu na ni přibarvili ještě starosta obce Foltys a německý tajemník Šindler (vinili klášter a jeho představenou, že šíří nenávist k německé říši).

10. května 1941 musela být ráno v Opavě na gestapu, vyslýchali jak ji, tak sestru Hermínu, která ji doprová-

zela. Nakonec byla vzata do samovazby v Opavě (odtud napsala svým sourozencům nádherný list, ve kterém odpouští své udavačce a svěřuje sebe i ji do Božích rukou) a v červenci 1941 odeslána do pracovního tábora v Ravensbrücku v Meklenbursku.

Život v táboře

Svědectví o tomto období jejího života máme jednak od několika jejích spoluvězeňkyň a také od její rodiny, které psávala jednou za dva měsíce vždy patnáct povolených řádků.

Víme, že nejdříve žila v bloku č. 1, kde uklízela světnici 150 žen a pletla punčochy, později byla přerazena na práci v dílně s papírem a žila v bloku č. 4 a nakonec na dílnu, kde se šily uniformy, a do bloku č. 3. Na jaře roku 1942 žádal její bratr, dómský vikář Josef Dolanský z Olomouce, faráře v Ravensbrücku o poskytnutí svátostí své sestře o Velikonočních. Odpověď přišla až za dva měsíce s odůvodněním, že katolická církev nemá k vězňům přístup.

Existuje několik nádherných svědectví o její obětivosti, skromnosti spojené s radostným dělením se, touze pomoci, potěšit, dodat naději. O jejím modlitebním životě i ustavičných přimluvách za trpící kolem ní (v dlouhých hodinách na apelu se stále modlila) a ustavičné ochotě „kázat“ – učit i v podmínkách pracovního tábora, o její věřel lidskosti a ustavičně dokazované lásce a vlídnosti.

Domů

V červnu 1943 jí byla diagnostikována rakovina čelisti. Přesto musela dál pracovat na bloku a teprve po vážném zhoršení stavu byla poslána do nemocnice, kde měla 8. prosince podstoupit operaci. Den před operací bolesti ustaly, ale 8. prosince 1943 sestra Marie zemřela.

10. prosince 1943 byl P. Josef Dolanský povolán na gestapo, kde mu oznámili její úmrtí. Byla spálena v táboře a pohřeb ani přítomnost rodiny nebyly dovoleny.

Doznění

Teprve po skončení války se pomalu scházely informace o jejím životě v táboře. Její spoluvězeňkyně z koncentráku vydaly svědectví o její statečnosti. Paní

Marie Jindřichová 13. listopadu 1945 píše: „... byla ke každému přátelská, vlídná a kde mohla, i v tamních poměrech pomohla. Ráda rozdávala i z toho mála, co měla. Snášela trpělivě všechna utrpení, dokonce i žertem zaháněla bědy a nikdy na sobě nedala znát, že by ji něco bolelo, ať duševně nebo tělesně. Opravdu se cho-

vala hrdinsky. Všechny jsme si jí vážily a měly ji rády.“ „Při mém příchodu do lágru byla Filomena jediná osoba, která mně v prvních dnech našeho hrozného života vlévala útěchu. Nikdy jí to nezapomenu,“ píše 16. prosince 1945 paní učitelka Luiza Havlová z Prahy a pokračuje: „... všechny ji měly rády, věřící i nevěřící, kterých bylo

po lágru též dost. Pro všechny měla slovo útěchy a za všechny se modlila... Byla mírná, tichá, trpělivá a nikdy nenaříkala. Až jsem jí to někdy záviděla. Na apelu a při práci se vždy modlila.“

sestry dominikánky

<http://www.dominikanky.cz>

(Redakčně upraveno, kráceno)

EGYPTSKÉ ŽENY: OHROŽENÉ, ALE PLNÉ NADĚJE

Únos, nucená konverze, obřízka genitálií, sociální znevýhodnění: egyptské křesťanky jsou vystaveny mnoha hrozbám – katolická církev se těchto žen zastává.

Na Západě je to jen málo známý jev: únos, znásilnění a nucená konverze křesťanských žen a dívek k islámu. „Před rokem 2011 takovýto osud postihl v celém Egyptě asi šest nebo sedm dívek. Od té doby však jejich počet vzrostl na tisíce,“ řekl organizaci Pomoc církvi v nouzi Said Fayez, právník a koptský bojovník za lidská práva z Káhiry. V hledáčku radikálních islamistů jsou zejména mladé dívky. Takové, jako je například čtrnáctiletá Nadia Makram. V roce 2011 byla unesena během bohoslužby. Od té doby s ní její rodina nemá žádný kontakt. A přitom rodina zná pachatele, policie však nepomáhá, stěžuje si Nadina matka. „Dokonce nám bylo i vyhrožováno, kdybychom se touto záležitostí dále zabývali. Musím se s únosem své dcery smířit,“ říká.

Nucená konverze

Obzvláště závažné důsledky má nucená konverze k islámu, která je po unesených ženách požadována. Právník Fajez informoval o případu unesené dívky Jacqueline Ibrahim, kterou salafisté přinutili vyznat svou konverzi k islámu před univerzitou al-Azhar. „Je to příklad naprostého nerespektování její víry a přesvědčení,“ řekl Fajez. Katolická církev se mezitím snaží nabízet postiženým dívkám a ženám útočiště. V Minyi, asi 250 kilometrů jižně od Káhiry, provozu-

je koptská katolická diecéze domov pro dívky, které mají za sebou únos. Zde jsou v bezpečí před svými trýzniteli a mohou zůstat po dobu šesti měsíců nebo déle. Některé dívky se zde také skrývají, aby se před únosem zachránily. Otec Boulos Nasif, ředitel domova, řekl organizaci Pomoc církvi v nouzi: „Zde dívky naleznou podporu a mohou hovořit o všem, co se jim stalo. Snažíme se jim pomoci, aby se mohly znovu začlenit do společnosti.“

Lidé odpadků

V káhirské čtvrti zavalené odpadky se šíří silný zápach. Nákladní auta a povozy tažené osly sem neustále přivážejí odpad, který Káhira jako jedno z největších měst Afriky produkuje. Kozy, psi a slepice si mezi odpadem hledají potravu. Uprostřed hor hniјících odpadků, plastových lahví, automobilových pneumatik a dalšího nepořádku sedí lidé a odpad třídí. Přes ulici visí obrazy Madony, kříže a vyobrazení koptských světců – svědectví, že zde žijí křesťané. Již po generace koptští křesťané likvidují části odpadu dvacetimilionové metropole Káhiry. Nazývají je „saballin“, lidé odpadků. Žijí si z této činnosti poměrně dobře. Každopádně lépe než lidé ve vesnicích v Horním Egyptě, odkud většinou pocházejí.

Tady, v téměř výhradně křesťanské čtvrti odpadků Mukattam, vyrůstají Ra-

nia a Marina, kterým je 17 a 14 let. Jejich otcové rovněž pracují ve vetešnictví, kde se prodává to, co naleznou mezi odpadem. Obě koptské pravoslavné dívky jsou kamarádky. „Neustále jsme terčem dvojsmyslných narážek,“ stěžuje si Rania. „Dělají to zde téměř všichni muži a chlapi. Většinou je ignoruji a jdu dál.“ Ale jednou to asi osmnáctiletý chlapec v sousední muslimské čtvrti přehnal. „Tehdy jsem mu vlepila pořádný pohlavěk. Lidé mi dali za pravdu a chlapce pokáráli. To mě potěšilo.“

Ale ne vždy se taková odvaha vyplatí. Marina to zažila na vlastní kůži. „Křesťanský souseď, kterému je asi padesát let, mě velmi nezdvořile oslovil. Chtěla jsem se bránit, a tak jsem mu to oplatila. On šel za svým otcem a stěžoval si, že jsem nevychovaná. Otec mu dal za pravdu a pak mě zbil. Dívka by se neměla chovat tak neuctivě. To, že pro mě neměl pochození, mě bolí víc než výprask.“

Problémy se zamlčují

Sociální pracovnice Susi Magdy ví o spoustě takových případů. Tato koptská pravoslavná křesťanka pracuje pro katolické misionáře Komboniány a bydlí ve čtvrti Mukattam. „Zdejší lidé pocházejí z venkovských oblastí v Horním Egyptě a uvažují velmi tradičně. Rozdíl mezi muslimy a křesťany není v tomto

ohledu velký. Pro všechny je velmi důležitá, aby nezpůsobili hanbu své rodině. „Ve většině případů se proto také ututlá sexuální zneužívání.“ Mnoho dívek obtěžují jejich bratři, bratrance a strýcové, některé jsou dokonce znásilňovány.“ Hovořit o tom je však v rámci rodiny tabu. Na policii nebo za knězem žádná nejde. „Nikdo by jim nevěřil. Řekli by, že to ženy samy vyprovokovaly,“ říká Magdy.

Domácí násilí

I fyzické násilí v rodinách je velký problém. „Můj otec bije mou matku. Děje se to stále znovu,“ říká čtrnáctiletá Marina. Ale sociální pracovnice Magdy vidí budoucnost optimisticky: „Domácí násilí se v této čtvrti snižuje. Je to problém zejména u starší generace. Dříve byl výprask od manžela společensky přijatelný. Kampaně, které jsme my i další organizace připravili v posledních několika letech, již začínají nést ovoce.“

Úspěšné byly v této čtvrti také osvětové kampaně proti obřízce pohlavních orgánů u dívek. Jak u muslimů, tak u křesťanů je tento druh mrzačení velmi rozšířený. Ze sociálních a nenáboženských důvodů je také pro velkou část křesťanského venkovského obyvatelstva nepřijatelné, aby si dívky a ženy našly povolání nebo studovaly. „Zde žel dochází jen k malému pokroku,“ říká Magdy. „Pro křesťanskou dívku z vesnice je téměř nemožné jít studovat.“

Myšlení lidí se mění

O několik kilometrů dál, v centru Káhiry, je úplně jiný svět. Sem, do německé katolické dívčí školy poblíž náměstí Tahrír, posílají své děti zámožné rodiny. Autobusy každé ráno přivázejí dívky z jejich upravených čtvrtí do školy, kterou vede řád sester boromejek. Nadě je 17 let a je koptská pravoslavná křesťanka. Příští rok ji čeká maturita. Pak by chtěla studovat literaturu nebo psychologii. Zatím ještě není úplně rozhodnutá. Zcela jistě by ale chtěla na určitou dobu do zahraničí. „Od revoluce v roce 2011 se pro nás ženy mnohé změnilo k lepšímu,“ říká. „Myšlení lidí se mění. Bojovnice za práva žen neměly možnost se za Mubaraka veřejně projevat. Teď už je to jinak.“ Její spolužačky s ní souhlasí. „Ženy už nemají strach bojovat za svá práva,“ říká katolička Helena, které je taktéž 17 let. Chtěla by studovat umění.

Propast mezi městem a venkovem

Také Nada je přesvědčena, že situace žen v Egyptě závisí především na sociálním postavení a méně na náboženské příslušnosti. Propast mezi městem a venkovem je obrovská. „Doma u rodičů nebo v kruhu přátel necítím kvůli tomu, že jsem žena a křesťanka, žádná omezení. Všichni moji známí jsou vzdělaní a otevření. Zde na naší škole je to podobné. Většinu studentek tvoří muslimky, ale nejsou tu žádné problémy. Jsme jako sestry.“ Její

šestnáctiletá protestantská spolužačka Nadine, která chce později studovat v zahraničí ekonomii, však může hovořit o špatných zkušenostech své matky. „Je učitelka a musí na škole velice bojovat, protože je křesťanka.“ Stále znovu se jí ptají, proč nenosí šátek.

Křesťanky bez šátku

Když dívky nemají šátek, je to příčinou toho, že bývají na ulici nezdvořile oslovovány. „Mnozí chlapi a muži si myslí, že my křesťanky, protože nenosíme šátek, jsme snadno k mání. Už jsme si na to zvykli. Žádná z nás to nebere vážně,“ říká patnáctiletá Sheri. „Do značné míry to také závisí na tom, v jaké čtvrti se nacházíte.“ Společenské normy v konzervativní zemi však omezují i vzdělané ženy a dívky. „Můj bratr může klidně jezdit na kole po okolí. Já bych nemohla. V některých čtvrtích Káhiry házejí na ženy, které jezdí na kole, kamení,“ říká Nada. „Doufám, že přijde den, kdy si stejně jako on budu moci jezdit, kam budu chtít.“

Oliver Maksan

<http://kath.net>

Přeložil Pavel Štička
(Mezitulky redakce)

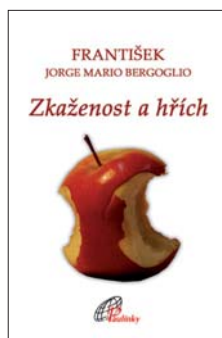
Oliver Maksan, dopisovatel Daily Mail ze Středního východu

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha I, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Jorge Mario Bergoglio – František: Zkaženost a hřích

Krátká etická úvaha založená především na evangeliu a na ignaciánské spiritualitě. Autor poukazuje na rozdíl mezi hříchem či hříšností a zkažeností. Téma nejenom pro dobu postní. Brož., 64 str., 89 Kč

Benedikt XVI.: Benediktovo evangelium

Knih promluvy, v nichž se papež Benedikt na základě evangelijních úryvků zamýšlí nad životem křesťana dnes. Váz., 192 str., 199 Kč

Tereza z Kalkaty: Matka modlitby

Výběr z modliteb Matky Terezy z Kalkaty. Prostá slova proseb, díky a chval zrcadlí velké a pokorné srdce, radost ze služby druhým a dětskou důvěru v Boží blízkost. Brož., 16 str., 30 Kč

O LIBERALISMU PAPEŽE FRANTIŠKA

Tisk nikdy nevěnuje pozornost papeži, dokud nenastoupí nový, a pak je pokaždé šokován zjištěním, že nový papež je katolík, stejně jako ten předchozí. Při zvolení papeže Františka se však podle všeho mnoho zbožných katolíků obávalo, že by tentokrát mohly být naděje médií oprávněné a že by náš nový papež mohl změnit věčné učení.

Je papež liberální?

Je papež „liberální“ v tom smyslu, že by málo dbal na církevní učení? Nedávno o tom sám hovořil. Jeden kněz se ho zeptal, co má dělat s lidmi, kteří přicházejí do kostela na první přijímání nebo biřmování a pak zmizí. Jeho odpověď zněla:

„Nemohu právě teď poskytnout neomylnou odpověď, ale mohu se pokusit odpovědět na základě toho, jak takovou situaci vnímám. ... Když jsem byl mladý, byl jsem poněkud přísnější. Říkal jsem: svátosti jsou svátostmi víry, a když schází víra, tam, kde není praxe víry, nemohou být svátosti uděleny. Když jsem se stal arcibiskupem... vždy jsem o tom hovořil s mými pastýři, a i mezi nimi byly frakce, jedna přísná a druhá velkorysejší. Uvědomil jsem si, že bychom však měli následovat příkladu Pána, který byl velmi otevřený také vůči lidem, kteří tehdy žili na okraji izraelské společnosti. Byl to Pán milosrdenství, příliš otevřený – podle mnohých oficiálních orgánů – vůči hříšníkům, hostil je nebo jim dovoľoval, aby oni hostili jeho, přitahoval je k sobě. ... Tam, kde není žádný prvek víry, kde by první svaté přijímání bylo jen slavností s nákladným obědem, hezkými šaty a krásnými dárky, tam nemůže být svátost víry. Ale na druhou stranu, vidíme-li alespoň malý plamínek touhy po společenství v Církvi, touhu těchto dětí, které chtějí vstoupit do společenství s Ježíšem, připadá mi správné být spíše velkorysejší.“

Dezinterpretace médií

A co zvěsti, které se v poslední době často objevovaly v médiích a tvrdily, že papež možná změní pravidla pro přijímání rozvedených katolíků, kteří uzavřeli nový

sňatek mimo Církev? Co o tom papež vlastně řekl?

„Nikdo z nás nemá předem připravený recept, protože jednotlivé situace se vždy liší. Řekl bych, že ti, kteří byli oddáni v kostele kvůli tradici, ale nebyli skutečně věřící, později se ocitli v novém a neplatném manželství a následně konvertovali, objevili víru a cítí se vyloučení od svátosti, jsou v obzvláště bolestné situaci. To je opravdu příčinou velkého utrpení... Vybídl

Foto: <http://thisweekatvaticani.blogspot.cz>

Tisk nikdy nevěnuje pozornost papeži, dokud nenastoupí nový, a pak je pokaždé šokován zjištěním, že nový papež je katolík, stejně jako ten předchozí.

jsem biskupské konference a odborníky, aby studovali tento problém: svátost bez víry. Netroufám si říci, zda by se v této záležitosti mohlo jednat o neplatnost, protože bylo zjištěno, že svátosti chybí zásadní rozměr. Původně jsem si to myslel, ale během diskusí, které jsme vedli, jsem si uvědomil, že je to velmi složitý problém a měl by být dále studován. Vzhledem k bolestivému osudu těchto lidí je třeba toto téma dále studovat.“

Mezi disciplínou a milosrdenstvím

Zdá se, že aniž by podceňoval církevní disciplínu, přiklání se na stranu milo-

srdenství. Vidíme to ve výše uvedených komentářích o svátostech a ještě více na jeho líčení, jak má Církev vyjít na okraj společenosti a šířit milosrdenství:

„Bůh, který věděl, že s ním nejsme smířeni, a viděl, že proti němu něco máme, vstal a přišel k nám, aby se s námi setkal, přestože on sám byl v právu. Šel kvůli setkání s námi až na kříž, aby nás se sebou usmířil. Právě tohle znamená darovat: ochota učinit první krok; být první, kdo druhého osloví, aby mu nabídl smíření a aby přijal utrpení spojené s tím, že se vzdá svých nároků, třebaže je v právu. Vytrvat v touze po smíření: Bůh nám dal příklad a je na nás, abychom se snažili být jako on; je to postoj, kterého je v našem světě neustále zapotřebí. Ještě se musíme učit, jak si přiznat vinu, musíme se zbavit iluze, že jsme nevinní. Musíme se naučit, jak činit pokání, abychom se sami proměňovali, oslovovali druhé a dovolili Bohu, aby nám pro tuto obnovu dodával odvahu a sílu.“

Mějme důvěru a odvahu

Jsou tyto citáty důkazem, že papež František vede Církev jiným směrem? Jak by mohly být, když jsou to ve skutečnosti slova papeže Benedikta? Slova, která – stejně jako ta Františkova – je třeba vnímat v celkovém kontextu, abychom pochopili, co jimi bylo řečeno, a co nikoli.

Snad má slova nebudou pochopena tak, že bagatelizují ty, kdo kladou otázky, nebo hodlám umlčet živý zájem o myšlenky papeže Františka – nechci zadusit diskusi, kterou se on snaží rozproudit! Jen se pokouším poukázat na jednu věc: otevřená diskuse o pastoračních úkolech, při nichž si Církev musí počínat lépe, není známkou blížící se zrady. Mějte trochu důvěry a odvahy, prosím!

Rebecca Ryskind Teti

<http://www.catholicnewsagency.com>

Přeložil Pavel Štíčka
(Mezititulky redakce)

Rebecca Ryskind Teti, publicistka, píše především pro měsíčník *Catholic Digest*

DÍTĚ NA OKRAJI SPOLEČNOSTI

Kdo se v tom má vyznat

V minulých dílech seriálu „Dítě na okraji společnosti“ (seriál je publikován od čísla 19/2013) byl představen nejen zcela nový úhel pohledu na sociální systém. Čtenář RC Monitoru byl také zavalen množstvím argumentů pocházejících ze čtyř vědních oborů, a to demografie, sociologie, ekonomie a psychologie. Navíc nikdo z nás nežije mimo společnost a mimo dosah médií. Jak jsem již v minulém pokračování napsal, manipulace médií s vědomím každého z nás je na vysoké profesionální úrovni. Informace, dezinformace (viz 6. díl seriálu) a polopravdy se hrnou z médií, ať stiskneme tlačítko přijímače či otevřeme noviny.

Skoro slyším váš povzdech ve smyslu: „Kdo se v tom má proboha vyznat“.

Právě z důvodu lepší orientace čtenáře v předkládané složité problematice si dovoluji se souhlasem pisatelky zveřejnit její nezkrácený dopis a následně na myšlenky v něm obsažené odpovědět. Jedná se z mé osobní zkušenosti o otázky často kladené, což činí dopis pro daný účel velmi cenným.

Dopis čtenářky

Vážený pane inženýre, sleduji Vaše články v RC Monitoru a živě s Vámi souhlasím, tedy spíše obdivuji, jak přesně to máte zmapováno. Jen v jedné věci souhlasit nemohu, aspoň pokud jsem to správně pochopila, hlásáte jako jedinou odměnu pro ženy za víc dětí jediné dřívější odchod do důchodu. To je jistě správné, odešla jsem, vlastně byla odejita ve svých 54, ale to je strašně málo. Přece ten život pokračuje a není jedno, zda je stáří nuzné nebo přece jen jakž takž důstojné. Sám uvádíte v minulém čísle ten příklad umývačky nádobí, jejíž děti by platily do důchodového fondu mnohokrát víc, než kolik by brala jejich matka. A to

Cílem autora seriálu je ukázat, že v našem důchodovém systému si lidé neplatí na své důchody, ale na důchody svých rodičů. V tomto díle přinášíme malou rekapitulaci inspirovanou dopisem čtenářky.

je i u nás, aby matka sedmi dětí měla 3 tisíce důchodu, to je ostuda, o které se léta mluví, ale jaksi to nikomu z odpovědných lidí nevadí. Tedy se jedná o děti, které pracují a ten fond udržují při životě, to se musí v každé větě zdůrazňovat, že nejde o počet vychovaných dětí, ale o počet platících dětí, jinak by z toho byl paskvil, nejlepší důchod by měli ti, kdo nepracují vůbec, jen se nechávají živit od společnosti formou sociálních dávek a přídavků na děti.

Thomas Webster: Mládí a stáří (1877). Foto: Wikigalerie

Už o tom vedu korespondenci s KDU-ČSL mnoho měsíců, ale pořád to jaksi nechápou, sice tam zapracovali návrh daňových asignací dětí pro rodiče, ale je to všechno moc zbytečného úřadování. Za nejlepší považuji navýšení důchodu vypočítaného podle běžných kritérií za každé dítě, které do systému platí. Buď jen ženám, nebo oběma rodičům, ale v tom případě ženám víc, za víc dětí zaplatí kariérou.

Je to jasné, pochopil by to každý volič, aby už bylo konečně jasné, že si lidi nepla-

tí na své důchody, ale na důchody svých rodičů.

S přáním všeho dobrého Marie Mrázková

Tematické okruhy

Na základě obsahu dopisu čtenářky zrekapituluji tematické okruhy:

1. Věk odchodu do důchodu;
2. Výpočet důchodu pro matky, které pracovaly a současně vychovaly děti;
3. Nejlepší důchod by měli ti, kdo nepracují vůbec;
4. Návrh daňových asignací KDU-ČSL;
5. Navýšení důchodu za každé dítě, které do systému platí.

Věk odchodu do důchodu

Věk odchodu do důchodu podle počtu vychovaných dětí jsem zvolil zcela záměrně. V prvním díle seriálu „Dítě na okraji společnosti“ je psáno: Jediným autentickým prostředím, které má všechny předpoklady pro tvorbu sociálního kapitálu, je třígenerační rodina s ekonomicky aktivními rodiči a na výchově vnoučat se podílejícími prarodiči. ...

Jen v úplné, tj. třígenerační a navíc ekonomicky aktivní rodině je nejvíce šancí k vytváření sociálního kapitálu v podobě kvalitně vychovaného, a proto dobře socializovaného dítěte. Jen u takového dítěte je předpoklad, že se bez problémů zapojí do pracovního procesu a bude mimo jiné odvádět také sociální pojištění.

Jaká je spojitost mezi věkem odchodu do důchodu a bonusem, který rodiče-důchodci za vychované dítě obdrží?

Rodiče, kteří pracovali a vychovali děti, vložili do výchovy jednoho každého dítěte jen do doby jeho dospělosti průměrně částku 1 milion 440 tisíc korun. Proto odchod do důchodu rodičů, kteří

vychovali čtyři a více dětí v 56 letech věku je zcela přiměřený, protože obsahuje i vyšší odměny za investice do výchovy dětí.

Při odchodu rodičů do důchodu s bonusem čtyř let za třetí dítě obdrží rodiče následující částku: 2 důchodci x 48 měsíců (4 x 12) x průměrný důchod 10 957 Kč (k 30. září 2013) = 1 051 872 Kč, tj. více než jeden milion korun za třetí dítě. Za čtvrté dítě je to stejná částka.

Ve výsledku to znamená, že rodiče obdrží v době svého důchodu za výchovu třetího a čtvrtého dítěte peněžité plnění přesahující dohromady částku 2 miliony 100 tisíc korun.

Když porovnáte vyšší nákladů na výchovu 3. a 4. dítěte v rodině s průměrným plněním pro rodiče-důchodce, pochopíte snadno předposlední odstavec ze sedmého dílu seriálu „Dítě na okraji společnosti“: Odchod v 56 letech do důchodu? A kdo to zaplatí? Tomáši, ti rodiče si výchovou více než dvou dětí v rodině předplácí dřívější odchod do důchodu dvojnásobně. Ta systémová změna je klíčem nejen k dobře vychované, pracovitě příští generaci. Je také klíčem ke stabilizaci I. důchodového pilíře a v neposlední řadě také klíčem k vyšším důchodům pro nastupující generaci.

Výpočet důchodu pro matky, které pracovaly a současně vychovaly děti

Souhlasím s pisatelkou, že se jedná o závažný problém. Bez jeho řešení by např. neplatil výše uvedený výpočet bonusu za výchovu dětí. Problému jsem si byl vědom od doby, kdy pan ministr Z. Škromach v letech 2002–2006, pod heslem spravedlivějšího důchodu pro všechny, posunoval započitatelný základ pro výpočet starobního důchodu až do náhradních dob matek. Východisko z toho, aby matka vychovávající více dětí obdržela přiměřený důchod, existuje. U matek tří a více dětí je zapotřebí vrátit se k původnímu znění zákona. Výpočet důchodu bude v tom případě z pracovních příjmů za posledních pět nebo deset let (podle toho, co bude pro matku dětí výhodnější). Takový postup zaručí, že při výpočtu výše důchodu pro matky dětí z ekonomicky aktivních rodin bude minimalizován vliv období, která matka

Frederick Daniel Hardy: První narozeninová oslava (1867). Foto: Wikipedia

věnovala svým dětem, často na úkor nejen svého výdělku, ale také na úkor své pracovní kariéry.

Nejlepší důchod by měli ti, kdo nepracují vůbec

Nejlepší důchod by měli ti, kdo nepracují vůbec (a mají hodně dětí). Zde se čtenářka dotkla nebezpečného, protože velmi rozšířeného a navíc hluboce zakořeněného nepravdivého myšlenkového stereoty-

Je to jasné, pochopil by to každý volič: lidé si neplatí na své důchody, ale na důchody svých rodičů.

pu. Při psaní předcházejících dílů jsem si tohoto nebezpečí byl dobře vědom, proto jsem opakoval následující větu, cituji: „Sociálně vyloučené rodiny (a nejsou to výlučně rodiny Romů), ve kterých rodiče nepracují, sem nepatří. Výchovu dětí v těchto rodinách financuje státní pokladna. Rodiče sami nesplňují podmínku pracovat pro stát viditelným způsobem (odvod pojistného a daní), po dobu nejméně 25 let, výhledově 35 let“ (např. v poznámce č. 3 pod tabulkou v 2. dílu seriálu).

Návrh daňových asignací KDU-ČSL

Zde je pojem daňová asignace použit poněkud netradičně ve vztahu: daňový poplatník – stát – dítě. Nejedná se o nic jiného než o snahu ponechat více peněz v kapse rodiče – daňového poplatníka. Je to nejlepší možnost jak zúžit současnou propast zvící Macochy, mezi náklady na výchovu dítěte v rodině (80 000 Kč ročně) a státem uznaným daňovým odpočtem nákladů na výchovu dítěte v rodině ve výši, či lépe řečeno níže 13 404 Kč ročně. Mé přirovnání k naší největší propasti není přehnané. Celková částka, o kterou byli pracující rodiče vychovávající děti od 1. ledna 1993 nemilosrdně státem na daních okradeni, se zhruba rovná ročnímu státnímu rozpočtu České republiky (20 let x 2 000 000 dětí x 29 000 Kč ročně na dítě = 1 160 000 000 000 Kč, tj. 1 bilion 160 miliard korun).

Navýšení důchodu za každé dítě, které do systému platí

Na první pohled jde o velmi lákavou myšlenku přímého finančního uznání zásluh rodiče na výchově konkrétního dítěte. Sám jsem uvedenou alternativu pečlivě zvažoval a posuzoval ze všech stran. Jako všechny podobné zkratky má

přímá platba svá negativa, která se pokusím nastínit.

Za prvé, uvedený systém, respektive pokusy o jeho zavedení, zůstaly jen u přesunu jednoho až dvou procent z peněz odváděných daňovým poplatníkem na sociální pojištění, tj. na důchodový účet. Taková výše transferu není pro mladé lidi motivační pro rozhodnutí pořádit si dítě.

Za druhé. Představte si, co se stane ve chvíli, kdyby došlo k usmrcení plátce při nehodě, a z toho důvodu k přerušení transferu peněz od poplatníka k rodiči-důchodci. Nechtěl bych vidět, a vy jistě také ne, jak se k traumatu ze smrti dítěte přidává ještě další trauma soudního sporu s viníkem nehody. Takových soudních sporů by jistě vznikaly stovky ročně.

Za třetí. Uvedený model zvyšuje materiálové, personální a v důsledku toho finanční nároky na administrativu, protože by se musela výše transferu propočítávat u zaměstnanců dvanáctkrát do roka, místo dosavadního jednorázového určení výše důchodu. Přitom jednorázový výpočet výše starobního důchodu trvá státní administrativě několik týdnů.

Za čtvrté. Přímý finanční transfer od poplatníka k jeho konkrétnímu rodiči-důchodci odporuje základní myšlen-

ce, pro kterou byl sociální stát budován. Tím je vyloučení *nahodilých sociálních rizik* z života těch, kdo v sociálním státě žijí a financují jeho tři pilíře, sociální, důchodový a zdravotní.

Za páté. V souvislosti s důchodovou reformou, jak jsem ji prezentoval např. ve 4. a 7. dílu seriálu, vstupuje do hry

Jen v úplné, tj. třígenerační a navíc ekonomicky aktivní rodině je nejvíce šancí k vytvoření sociálního kapitálu v podobě kvalitně vychovaného, a proto dobře socializovaného dítěte.

jedno ze základních kritérií, které je nezbytné použít v případě skutečné důchodové reformy. Tím je premisa, že všechny požadavky kladené na rodiče dětí musí být těmito rodiči splnitelné. Dospělý člověk je samostatně se rozhodujícím subjektem a není tak nejmenší důvod rozšiřovat dopady vzniklé ze samostatného jednání takového subjektu na jeho rodiče-důchodce.

Stačí, když se zmíním o dlouhodobém či trvalém odchodu daňového poplatníka ze státu, ve kterém ze svého odvodu sociálního pojištění prostřednictvím přímého finančního transferu přilepšuje svým rodičům-důchodcům. Zkuste se zamyslet nad otázkou, zda by se rodiče, byť v ojedinělých případech, byli schopni soudit se svým dítětem o část peněz na svůj starobní důchod?

V závěru svého dopisu čtenářka konstatuje, cituji: „*Je to jasné, pochopil by to každý volič, aby už bylo konečně jasné, že si lidi neplatí na své důchody, ale na důchody svých rodičů.*“

Děkuji srdečně paní Marii Mrázkové za její dopis. Mohu ji ujistit, stejně jako všechny čtenáře, že v uvedené větě přesně vystihla myšlenku, která se odvíjí jako červená niť všemi mými aktivitami zaměřenými na nápravu sociálního systému a v neposlední řadě na renesanci postavení dítěte ve společnosti.

Ivo Patta
(Mezititulky redakce)

Ivo Patta spolupracuje s Centrem pro sociální a ekonomické strategie Univerzity Karlovy

CO PŘIJDE PO KRYMU?

Obsazení Krymu hodnotí naši občané různě a vyvolalo řadu sporů. Snad jediné, v čem se většina shodne, je povědomí o tom, že naše země se přece jen nenachází v bezproblémovém bezpečí, na něž jsme si zvykli. Vynořují se otázky, jak bychom sami přispěli k obraně našeho území, protože situace, kdy Evropa jako celek investuje do své obrany pouhou čtvrtinu toho, co Spojené státy, vyvolává na americké straně dojem, že se chceme „jenom vézt“.

Už zrušení povinné vojenské služby se teď jeví v trochu jiném světle, zejména když si vzpomeneme, jak masově mladí katolíci volili její „civilní“ variantu.

Putinův projev na Valdajském klubu, o němž jsme nedávno psali („Nevěřte tomu koni, Trojané!“ *RC Monitor* 3/2014), jasně ukázal, že myšlenka obnovy Sovětského svazu není ruskému vedení tak vzdálená, jak bychom si snad mysleli. Generální tajemník NATO už prohlásil, že Evropa „bude muset více investovat do své obrany a bezpečnosti“. Pokud Putin necouvne, čeká nás řada výzev, a to i kdybychom nebyli přímým terčem útoku. Naše spojence budeme muset podpořit, resp. budeme je *chtít* podpořit. To změní atmosféru v zemi. Dosavadní individualistické klima, na něž jsme si od Listopadu zvykli, se patrně změní.

Budeme muset začít myslet v jiných kategoriích.

To pokud jde o vnější bezpečnost. Přiznám se ale, že myslím s obavami především na bezpečnost vnitřní. Podíváme-li se na dnešní situaci, kdy nemalou část pozic ve státě zabrali „předlistopadoví lidé“, musíme si přiznat, že značné nebezpečí by mohla představovat „pátá kolona“. I na to bychom měli začít myslet už dnes.

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

Jak to vidí Josef Potoček

Poučili jsme se z dějin?

Putin dnes prohlašuje, že změnou režimu vznikl na Ukrajině nový stát, se kterým Rusy nevážou žádné smlouvy, a bez skrupulí prosazuje své záměry z pozice síly. Všichni vypadají překvapeně, jak si Rusko může něco takového v 21. století dovolit.

Petr Jurčík ve svém článku v *RC Monitoru* 5/2014 upozornil na některé problémové aspekty situace na Ukrajině, ve své snaze o nekonvenčnost zašel ale příliš daleko. To konečně stále dramatictější vývoj ukazuje zcela zřetelně. Teď už vůbec nejde o to, kdo bude příštím prezidentem Ukrajiny, nýbrž o to, jaká ta Ukrajina vlastně bude. A jaká geopolitická a bezpečnostní situace pro celou Evropu nastává. „To je jen začátek,“ říká znalec současného Ruska Ivan Krastev při pohledu na cynické počínání Vladimira Putina. Ano, každá věc má svůj začátek. Hitlerova dravost zakrývaná „ochranou soukmenovců“ v blízkém zahraničí měla také svůj začátek. A víme také, jaké bylo pokračování: Porýní, Rakousko, Sudety – za laxního přihlížení tehdejších velmocí. Poučili jsme se z dějin? To uvidíme velice brzy.

Ukrajina je nepochybně zemí nahromaděných problémů, o jejichž skutečné povaze máme jen matné tušení. V 90. letech jsme se tam ve třech lidech vypravili autem. Už jen přechod přes hranice byl stresující zážitek, na který se nezapomíná. Máme i pěkné vzpomínky na setkání s lidmi, celkově ale převážily depresivní dojmy z tamějších poměrů.

Na tom se až do dneška – za více než dvacet let od rozpadu Sovětského svazu – moc nezměnilo. Zkorumpovaní politici, vláda oligarchů, zklamání z tandemu Juščenko – Tymošenkova, hospodářský rozvrat, národnostní problémy... Aby se to pohnulo k lepšímu, k tomu ovšem Ukrajinci nepotřebují žádné hraběcí rady, a už vůbec ne „bratrskou pomoc“ zvenčí. „Nikdo tady nechce žádné násilí... Teď je důležité sednout si ke stolu a rokovat, to je naše budoucnost,“ zaznělo také na Majdanu – ještě před ruskou invazí na Krym. A na adresu Čechů: „Tohle je naše země. Náš boj za svobodu. Vy už ji máte, možná jen nepamatuujete, že to stojí nějaké úsilí.“ Janukovič byl svržen, v parlamentu převážily jiné názory, aniž se změnilo jeho složení, země zoufale potřebuje finanční pomoc, na východě je odhodlaná separatistická menšina – to je samozřejmě složitá, nepřehledná situace; poradit si s ní ale musí Ukrajinci samotní.

Pozici Evropské unie si nemusíme nijak idealizovat. Určující je hledisko geopolitické, legitimní jsou i zájmy ekonomické – velký ukrajinský trh láká svými budoucími možnostmi. Podstatné při tom ale je, že se tyto zájmy pro-

sazují politickými prostředky a formou dialogu. V roce 1994 se Ukrajina vzdala atomových arzenálů výměnou za to, že bude respektována její suverenita. Signatáři příslušné dohody – Budapeštského memoranda – se staly Spojené státy, Velká Británie a – Rusko. Dnes Putin prohlašuje, že změnou režimu vznikl na Ukrajině „vlastně úplně nový stát“, se kterým Rusy nevážou žádné smlouvy, a bez skrupulí prosazuje své pochybné záměry z pozice síly. „Hlavně teď musíme pochopit Putinovo myšlení,“ prohlásil nedávno bývalý šéf CIA Michael Hayden, a vystihl tak téma dnešních dní. „Všichni vypadají překvapeně, jak může Rusko ještě ve 21. století napadat jiné země a snažit se zabrat jejich území... Je to jen pár let, co někteří Češi úspěšně bojovali proti americkému radaru s argumentem, že Rusko je nyní demokratičtější než Spojené státy,“ dodává jeden z tuzemských komentátorů. „Kdo má uši k slyšení, slyš!“ můžeme do takové průlomové situace citovat příhodně Písmo. Doufejme, že Evropa slyší a že se poučila – včetně dnešní mladé generace. Zapomínat na poučení z dějin může mít totiž fatální důsledky.

Ing. Josef Potoček

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:
Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné díky zasláním darům. Všem dárčům Pán Bůh zaplať.

Letem světem

K uplynulému národnímu Pochodu pro život vyšel velmi pěkný komentář jeho zásadního podporovatele, apoštolského exarchy, biskupa Ladislava Hučka. Mimo jiné napsal: „Lidský život není nějaká selanka, ale je to stále překonávání se, stálý boj, stále směřování proti proudu. Není vhodné zužovat svůj boj jen proti něčemu, ale za něco. **My – tedy lidé, kteří ještě vyznávají duchovní hodnoty – se nemáme jen bránit, ale i, útočit,** předkládat pozitivní návrhy pro budoucnost lidstva, které ztratilo svou dlouhodobější perspektivu, poukazovat na důsledky, které nás zastihnou, když se budeme dál tak nezodpovědně chovat jako dosud. V evangeliu se Ježíš nikdy nebránil, nevyvracel argumenty jiných, ale dával argumenty k promyšlení, přijetí nebo k odmítnutí. On byl aktivní, zval k tomu, aby ho následovali. **Neomlouval se za falešná nařčení, ani si jich moc nevsímal. Šel si za svým. A my ho v tom máme následovat.**“

Sem tam slavíme různé slavné dny – Den dětí, Den knihoven, Den vody nebo Den učitelů. A taky slavíme **Den lidí s Downovým syndromem**, který byl letos v pátek 21. března. Komentátorka Saša Uhlová v *Deníku Referendum* o tomto dni napsala, že díky zprávě vydané ČTK to vypadalo spíš jako den oslavy české eugeniky: „Česká gynekologická péče se pyšní

prenatální diagnostikou, která je vlastně eugenikou. Tedy například by se bez prenatálního testování v České republice rodil jeden novorozenec s Downovým syndromem na pět set až tisíc porodů. Kvůli prenatálnímu screeningu se rodí jeden novorozenec s Downovým syndromem na 3400 porodů. Úspěšnost gynekologů v jejich tažení proti všem možným posti-

Koláž: mimi

žením je podpořená častými manipulacemi a nátlakem na rodičky ze strany zdravotníků. [...] **To, že podle výzkumů žije drtivá většina rodin dětí s Downovým syndromem šťastný a spokojený život, je informace, která se do českého pohledu na Downův syndrom prostě jaksi nehodí.**“ Pokud vás nepotkalo jedno z pěkných videí na téma radostného života dětí a dospělých s Downovým syndromem někde

na sociální síti či odkaz nedorazil do vaší emailové schránky, gůglujte! Stojí to za to.

Jste-li žena, brousí si na vás zuby velká ekonomika. Pozor na to. Objevily se různé indicie, že se chystají (už zase) velké změny. **„Ženy jsou nevyužitým potenciálem země, je třeba vrátit je na trh práce,** vyrovnat jejich platy s muži, umožnit jim i po mateřské znovu nastartovat kariéru a využívat předškolní zařízení – začali pod tlakem statistických dat o poklesu porodnosti společně tvrdit ekonomové i politici,“ uvedly Novinky.cz. To je invence! Porodnost podpoříme tím, že se ženy vrhnou do práce mimo rodinu a domov. (Podle EU a tzv. Barcelonských cílů by členská země měly nabídnout zařízení péče pro nejméně 33 % dětí mladších tří let.)

Mnoho z vás už určitě narazilo na **video o „zpívající jeptišce“**. Samo o sobě to, že řeholnice zpívá, nepřekvapí. Zhlédnutí videozáznamu z talentové soutěže v Itálii (kde jeden porotce vedle druhého byl typ k pohledání – tedy k evangelizaci!) jako by naplňovalo mnohé nadšením a radostí. Ale popravdě – je to spíš k pláči. Sestra Cristina, která ve svém vystoupení neváhala použít to pravé rockové gesto s palcem, malíčkem a ukazováčkem, prý po kariéře zpěvačky toužila od mládí. Inu, kde je tvůj poklad, tam je i tvé srdce.

-zd-

6. 4.	Ne	5. neděle postní	13. 4.	Ne	Květná neděle
		Ez 37,12–14, Žl 130, Řím 8,8–11, Jan 11,1–45			Iz 50,4–7, Žl 22, Flp 2,6–11, Mt 26,14 – 27,66
7. 4.	Po	sv. Jan Křtitel de la Salle, kněz	14. 4.	Po	sv. Lambert, biskup
		Dan 13,1–9.15–17.19–30.33–62, Žl 23, Jan 8,1–11			Iz 42,1–7, Žl 27, Jan 12,1–11
8. 4.	Út	sv. Albert, biskup a mučedník	15. 4.	Út	sv. Anastázie, mučednice
		Nm 21,4b–9, Žl 102, Jan 8,21–30			Iz 49,1–6, Žl 71, Jan 13,21–33.36–38
9. 4.	St	sv. Marie Kleofášova, matka apoštolů a příbuzná Svaté Rodiny	16. 4.	St	sv. Bernadetta Soubirousová, vizionářka, řeholnice
		Dan 3,14–20.91–92.95, Dan 3,52–56, Jan 8,31–42			Iz 50,4–9a, Žl 69, Mt 26,14–25
10. 4.	Čt	sv. Michael de Sanctis, řeholník, mystik OSST	17. 4.	Čt	Zelený čtvrtek
		Gn 17,3–9, Žl 105, Jan 8,51–59			Ex 12,1–8.11–14, Žl 116, I Kor 11,23–26, Jan 13,1–15
11. 4.	Pá	sv. Stanislav, biskup a mučedník	18. 4.	Pá	Velký pátek
		Jer 20,10–13, Žl 18, Jan 10,31–42			Iz 52,13 – 53,12, Žl 31, Žid 4,14–16; 5,7–9, Jan 18,1 – 19,42
12. 4.	So	sv. Julius, papež	19. 4.	So	Bílá sobota
		Ez 37,21–28, Jer 31,10–13, Jan 11,45–56			

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.